

POCZĄTKI WALK Z BOLSZEWIKAMI

КОММУНИЗМ

PRZYCZYNY

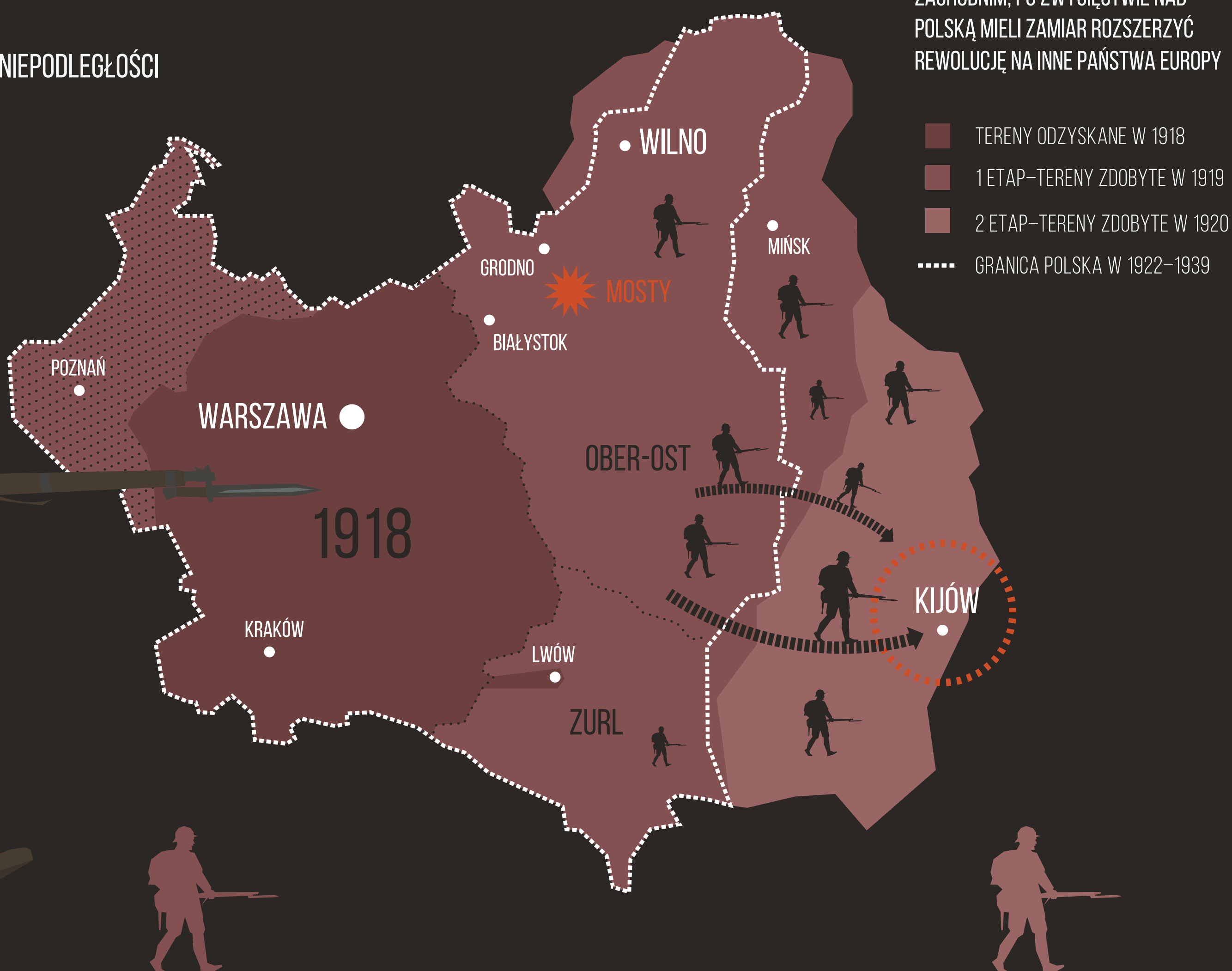
Od 14 lutego 1919 r. rozpoczęła się tzw. niewypowiedziana wojna polsko-rosyjska, kiedy to w rejonie miasteczka Mosty nad Niemnem nawiązano kontakt bojowy z oddziałami Armii Czerwonej. Zamiarem obu stron było przejęcie kontroli nad obszarem opuszczanym przez wojska niemieckie Naczelnego Dowództwa Wojsk na Wschodzie (Ober-Ost). Strona polska występując w obronie obszarów kresowych, wysuwała racje historyczne, kulturowe i etniczne, ponieważ sporne terytoria licznie zamieszkiwali Polacy, co miało na celu zabezpieczenie suwerenności odrodzonego państwa polskiego.

OFENSYWA POLSKA

WOJNA PREWENCYJNA W OBRONIE NIEPODLEGŁOŚCI

EUROPA

BOLSZEWICY ATAKUJĄC W KIERUNKU ZACHODNIM, PO ZWYCIĘSTWIE NAD POLSKĄ MIELI ZAMIAR ROZSZERZYĆ REWOLUCJĘ NA INNE PAŃSTWA EUROPY

1919

1920

SUKCESY WOJSKA POLSKIEGO NA WSCHODZIE

Prowadzone działania bojowe przyniosły początkowo sukcesy odrodzonemu Wojsku Polskiemu, które w toku prowadzonych działań zajęło duże obszary litewsko-białoruskie. Jesienią 1919 r. Józef Piłsudski wstrzymał ofensywę, aby nie wspierać „białych generałów” w wojnie domowej z bolszewikami, gdyż nie uznawali oni odrodzonej Polski w granicach byłego zaboru rosyjskiego. Po klęsce wojsk kontrrewolucyjnych powróciła sprawa konfrontacji polskiej z bolszewikami. Józef Piłsudski zmienił swój plan idei federacyjnej na inkorporację ziem, które znajdowały się dawniej w granicach I Rzeczypospolitej.

WYPRAWA KIJOWSKA – DZIAŁANIA WOJENNE WIOSNĄ 1920 R.

Działania bojowe poprzedziły rokowania polsko-ukraińskie, zakończone w dniu 21 kwietnia 1920 r. układem politycznym i konwencją wojskową z przywódcą Ukrainy – atamanem Semem Petlurą, który zgodził się na polskie roszczenia terytorialne na wschodzie po rzekę Zbrucz. 25 kwietnia 1920 r. rozpoczęła się polska ofensywa na wschód. Celem uderzenia wyprzedzającego było zdobycie jak największych obszarów przed Armią Czerwoną. W wyniku działań bojowych siły polskie: 6. Armia gen. Wacława Iwaszkiewicza, 2. Armia gen. Antoniego Listowskiego i 3. Armia gen. Edwarda Rydza-Śmigłego, opanowały duże obszary prawobrzeżnej Ukrainy wraz z Kijowem (7 maja).

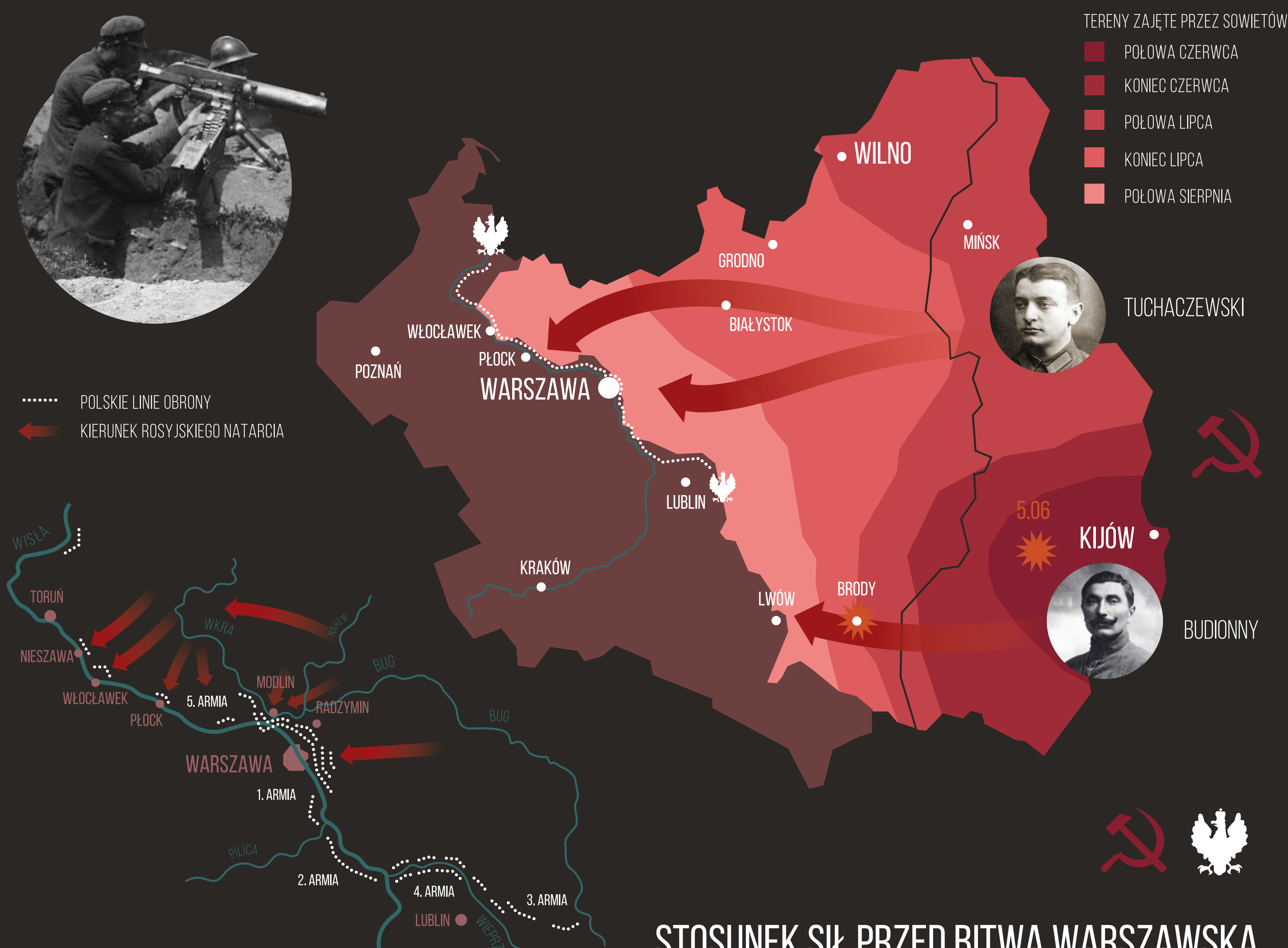
KONTROFENSYWA BOLSZEWICKA

KONTROFENSYWA BOLSZEWICKA NA UKRAINIE, ODWRÓT WOJSK POLSKICH

Armia Czerwona, znajdując się dotąd w odwrocie, po przeprowadzonej reorganizacji wzmocniła siłę uderzeniową swoich wojsk i od dnia 29 maja 1920 r. przeszła do kontruderzenia na Ukrainie, a następnie na całym polsko-rosyjskim froncie. Szczególnie Polakom dała się we znaki Armia Konna Siemiona Budionnego, która 5 czerwca po przełamaniu frontu polskiego doprowadziła do generalnego odwrotu wojsk polskich.

Konnica S. Budionnego została zatrzymana dopiero w bitwie pod Brodami w dniach 29 lipca do 2 sierpnia 1920 r. Wojska Frontu Zachodniego pod dowództwem Michaiła Tuchaczewskiego parły zaś na Warszawę z myślą przewodnią przeniesienia rewolucji na Zachód przez terytorium Polski. Rozciągnięte wojska bolszewickie podjęły próbę forsowania Wisły pod Włocławkiem oraz w Płocku, by zaatakować Warszawę od zachodu.

POLSKA LINIA OBRONY NA WIŚLE

Wisła i jej brzegi stały się najważniejszą linią polskiej obrony i na tym terenie miały miejsce najcięższe walki, które stoczyły wojska polskie. 1. Armia gen. Franciszka Latinika walczyła pod Radzyminem, a 5. Armia gen. Władysława Sikorskiego pod Modlinem i nad Wkrą. Zadaniem głównym obu polskich armii było związanie jak największych sił rosyjskich w celu stworzenia korzystnych warunków do wykonania manewru okrążającego przez formującą się Grupę Manewrową, mającą za zadanie rozciąć rosyjski Front Zachodni Michaiła Tuchaczewskiego.

STOSUNEK SIŁ PRZED BITWĄ WARSZAWSKĄ

W dniu 12 sierpnia siły bolszewickie na głównym, warszawsko-modlińskim kierunku działań liczyły 19 dywizji strzelców, 2 brygady strzelców, 2 dywizje kawalerii i oddział zbiorczy Grupy Mozyrskiej. Bolszewikom Polacy przeciwstawili 15 dywizji piechoty, 2 dywizje kawalerii i 2 brygady piechoty.

Polskie Naczelne Dowództwo opracowało plan bitwy, zdecydowano w nim o koncentracji ponad sześciu dywizji polskich nad Wieprzem w rejonie Puław. Pomiędzy Dęblinem a Kockiem, za Wieprzem, zgrupowane zostały siły Grupy Manewrowej. Położenie sił polskich dla całości planu było korzystne, ponieważ wojska nieprzyjaciela były rozrzucone na dużej przestrzeni.

BITWA WARSZAWSKA

13–16.08.1920

PRZEBIEG

13.08

POCZĄTEK BITWY WARSZAWSKIEJ

14.08

Działania zaczepne na linii Wkry rozpoczęła 5. Armia gen. W. Sikorskiego mając przed sobą siły sowieckich 4. i 15. Armii.

15.08

17. Dywizja Piechoty wyruszyła z Modlina i kierując się na Nasielsk zaszła nieprzyjaciela od flanki. Rosjanie zostali wyrzuceni po ciężkich walkach za Wkrę.

16.08

5. Armia kontynuując natarcie zdobyła Nasielsk, Serock, Pułtusk, Ciechanów, Przasnysz oraz Mławę. Pobita bolszewicka 15. Armia wycofała się ku Narwi, co zagroziło odcięciem wojsk bolszewickich, które dotarły do Wisły.

16.08

GŁÓWNE UDERZENIE GRUPY MANEWROWEJ ZNAD WIEPRZA

Wcześniej rano 16 sierpnia 1920 r. Grupa Manewrowa składająca się ze związków taktycznych 3. i 4. Armii pod dowództwem marszałka Józefa Piłsudskiego rozpoczęła natarcie znad Wieprza na rozciągniętą w marszu z Brześcia nad Bugiem ku Wiśle na wysokości Maciejowic – Grupę Mozyrską. Niespodziewane i silne uderzenie było zupełnym zaskoczeniem dla Rosjan. Armia polska przeszła wówczas do kolejnej fazy planu, okrążenia i zniszczenia sowieckich armii Frontu Zachodniego. Sukces zależał od szybkości piechoty polskiej.

Wielkim sukcesem polskim okazało się zdobycie Ciechanowa przez 203. Ochotniczy Pułk Ułanów, gdzie przejęto i zniszczono sowiecką radiostację. Spowodowało to utratę łączności 4. bolszewickiej Armii z M. Tuchaczewskim, którego stanowisko dowodzenia znajdowało się w Mińsku Białoruskim.

FINAŁ I PODSUMOWANIE WOJNY POLSKO- BOLSZEWICKIEJ

STRATY

25 TYS. ZABITYCH I RANNYCH
66 TYS. WZIĘTYCH DO NIEWOLI
45 TYS. INTERNOWANYCH PO PRZEKROCZENIU GRANICY NIEMIECKIEJ
231 STRACONYCH DZIAŁ
1023 STRACONYCH CIĘŻKICH KARABINÓW MASZYNOWYCH
ORAZ WIELE INNEGO SPRZĘTU

4,5 TYS. ZABITYCH
22 TYS. RANNYCH
OK. 10 TYS. ZAGINIONYCH

POŚCIG ZA WOJSKAMI BOLSZEWICKIMI

Bitwa na przedpolach Warszawy była operacją krótką, której efektem było rozbicie wojsk Tuchaczewskiego atakujących stolicę. Wojska bolszewickie zostały pokonane, jednak bolszewicki Front Zachodni nie został do końca rozbity. Pościg za uchodzącym nieprzyjacielem trwał jeszcze przez kilka tygodni, zakończyły go starcia nad Niemnem i na froncie południowo-wschodnim.

10.1920

BITWA O GRANICĘ

20–26.09

BITWA NAD NIEMNEM

SUKCES POLAKÓW

ZAPLECZE

MORALE (MĘSTWO)

SPRAWNY WYWIAD

NOWOCZESNY SPRZĘT

DOWODZENIE I KOORDYNACJA

ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZEŃSTWA

PRZYZYNY BOLSZEWICKIEJ KLĘSKI POD WARSZAWĄ I OSTATNIE OPERACJE MILITARNE WOJNY Z BOLSZEWICKĄ ROSJĄ

Przyczyn klęski bolszewików należy upatrywać w braku koordynacji dowodzenia strony rosyjskiej, jednak zasadniczo męstwo oręża polskiego oraz zasada ekonomii sił sprawiły, że „płomień rewolucji” zatrzymał się na przedpolach Warszawy. Bolszewicy mimo klęski pod Warszawą, byli jeszcze groźni i należało się z nimi liczyć. Siemion Budionny dowodzący 1. Armią Konną pod koniec sierpnia wdarł się na Zamojszczyznę próbując przyjąć z odsieczą wojskom Tuchaczewskiego. W dniu 31 sierpnia pod Komarowem doszło do wielkiej bitwy kawaleryjskiej. Mimo przewagi, bolszewicka 1. Armia Konna została zmuszona do odwrotu. Ostatecznie Bitwa Niemeńska i bitwy na południowo-wschodnich rubieżach odrodzonego państwa przesądziły o zwycięskim zakończeniu wojny o polską granicę wschodnią.

PODSUMOWANIE

Bitwa Warszawska stworzyła Polakom szansę doprowadzenia wojny do zwycięskiego końca i ocaliła niepodległy byt Rzeczypospolitej. Zwycięstwo nad Rosją Sowiecką, niezależnie od korzyści politycznych i terytorialnych, miało dla Polski ogromne znaczenie moralne. Było to pierwsze od czasów I Rzeczypospolitej wielkie zwycięstwo odniesione samodzielnie przez Wojsko Polskie. Bitwa Warszawska wniosła cenne doświadczenia do planowania i prowadzenia wielkich bitew. Zwycięstwo w całej wojnie zależało nie tylko od przewagi liczebnej i materiałowej, ale od umiejętnie stosowanej sztuki wojennej, szczególnie od śmiałych manewrów na skrzydła i tyły przeciwnika. Bitwa Warszawska została uznana za 18. przełomową bitwę w historii świata. Zadecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i zatrzymała marsz rewolucji bolszewickiej na Europę Zachodnią.